

Отримання права на постійне місце проживання в Чеській Республіці за 5 років

Термін отримання іноземцями дозволу на проживання в Чехії скорочено удвічі. Є й можливість стати жителем Європи – резидентом ЄС

Текст: Олекса ЛІВІНСЬКИЙ

Близько 38 тисяч іноземців, які проживають у Чеській Республіці вже понад 5 років, можуть подати заяву про надання дозволу на постійне місце проживання в ЧР, а також про надання статусу резидента Європейської Спільноти. Здебільшого це стосуватиметься громадян України, адже, за статистичними даними, їх серед інших тимчасово проживаючих у ЧР найбільше – 42 відсотки.

1 лютого Парламент ЧР, нарешті, після довгих вагань, надав їм таку можливість під тиском директив і розпоряджень Європейського Союзу, а також загальноприйнятої в інших європейських країнах практики. Незважаючи на те, що зміни до § 68 Закону про перебування іноземців та інші зміни ще мають пройти сенатом та їх має підписати президент, відділення поліції для іноземців ще від 24 січня почали приймати відповідні заяви. Нагадаємо, що “трвали побит” надає іноземцеві практично ті ж права, які має й чеський громадянин, хіба що за винятком виборчого права та можливості працювати в державних органах, поліції, армії тощо. Іноземцеві з ПМП не потрібно щороку чи кожного другого року продовжувати дозволи на роботу і перебування.

Хто може клопотати про ПМП?

Отож, право подати заяву на постійне проживання мають ті іноземці, які протягом останніх 5 років безперервно проживали в Чеській Республіці легально – на підставі візи понад 90 днів і дозволу на довготривале перебування. Безперервно – це якщо іноземець був за кордоном не більше 6 місяців і максимально 10 місяців у сумі окремих поїздок, тобто якщо українець їздив на Різдво чи Великдень в Україну, то його перебування в ЧР не вважатиметься перерваним. Безперервність також визнаватиметься, якщо іноземець до 12 місяців був у закордонному відрядженні або не був у ЧР рік з поважних причин – наприклад, вагітність і народження дитини. Якщо іноземець певний час був студентом, то до безперервного перебування зарахується половина строку, проведеного в ЧР з метою навчання. Також іноземець, котрий проживає в Чехії 5 років, може звернутися по дозвіл на постійне проживання в Чеській Республіці, якщо не менше 5 років є чоловіком/дружиною іноземної особи, котра постійно проживає в ЧР, є неповнолітньою дитиною або дитиною на утриманні іноземної особи, котра постійно проживає в ЧР та є самотнім батьком (віком понад 70 років) іноземної особи, що постійно проживає в ЧР.

Де можна подати документи?

Подають заяву у консульствах ЧР в Україні або, переважно, у відділеннях Поліції у справах іноземців на території ЧР, якщо іноземець тимчасово проживає в ЧР, є неповнолітньою дитиною чи дитиною, яку утримують батьки, і підставою заяви є об’єднання родини, або заявник є членом сім’ї біженця. Адміністративний збір у формі гербової марки складає 1000 чеських крон, а 500 крон – якщо йдеться про іноземця віком до 15 років. Термін оформлення – до 180 днів від дня подання заяви, до 60 днів – у випадку подання заяви на території ЧР. Якщо рішення про надання дозволу на постійне проживання буде позитивним, то він надається у вигляді офіційного рішення. Іноземець віком понад 15 років отримає посвідчення про дозвіл на перебування у формі картки, що вклеюється до закордонного паспорта.

Що потрібно принести?

Чітко заповнений бланк “зеленої” заяви, який можна взяти у відділенні поліції чи надрукувати з веб-сторінок <http://www.policie.cz/rady/formulare/>. Також потрібен: закордонний паспорт (бажано з дозволами на довготривале перебування); дві нові однакові фотокартки; документ, що підтверджує наявність фінансових засобів (як правило, це виписка з банку про наявність 168 тисячі крон на рахунок, трудова угода, довідка з пенсійного фонду тощо); виписка з чеського Реєстру покарань (можна заповнити на <http://podatelna.rejtr.justice.cz/rtpub/>, для отримання

необхідні паспорт, свідоцтво про народження, судово перекладене чеською, та гербова марка за 50 крон); перекладена на чеську та відповідно завірена довідка про несудимість з України чи іншої країни, де іноземець проживав понад 6 місяців протягом останніх 3 років або постійно (не вимагається від іноземця віком до 15 років); документ про забезпечення житлом (договір найму квартири на тривалий час з терміном “від” і “до”, підтвердження фізичної чи юридичної особи про надання житла іноземцеві, довідка з реєстру нерухомості (потрібна у будь-якому випадку!), якщо заявник є власником житла тощо); якщо йдеться про об’єднання сім’ї, то свідоцтво про одруження, свідоцтво про народження або інший актовий документ; якщо іноземець – дитина, яка не об’єднується з родиною – то згода батьків або опікуна з перебуванням дитини в ЧР.

Якщо є серйозні підстави, то працівник поліції чи консульства може вимагати й довідку від лікаря, що особа не хворіє серйозним захворюванням, яке загрожує загальному здоров’ю. Всі документи на час подачі повинні бути виданими не пізніше за 180 днів, за винятком закордонного паспорта. Це стосується, зокрема, довідок про несудимість чи договору про оренду житла. Поліція також для подання вимагає наявності ідентифікаційного номера (рідного числа) в ЧР, медичної страховки на два роки наперед, в окремих випадках – копію сторінок закордонного паспорта з відмітками про в’їзд-виїзд з країни.

Хто такий “резидент” Європейської Спільноти – ЕС?

Відомо, що на сьогодні громадяни України та інших “третіх країн”, навіть якщо вони постійно проживають в Чехії, змушені звертатися по візи, щоб потрапити на територію, скажімо, Німеччини, Австрії чи навіть Словаччини. Нововведений статус резидента ЄС надасть не лише можливість до 3 місяців перебувати в інших європейських країнах, а за певних умов – навіть займатися підприємництвом чи працювати у них. Статус закріплений у директиві Ради ЄС № 2003/109/ES від 25 листопада 2003 року про правове становище громадян третіх країн-резидентів, які тривалий час перебувають у ЄС, а також у § 83-85 новоприйнятого Закону про перебування іноземців у ЧР. Поліція визнає право резидента ЕС під час прийняття рішення про дозвіл на постійне місце проживання, а також тим іноземцям, які вже отримали ПМП раніше.

Що необхідно для отримання статусу резидента? Насамперед прожити на території ЧР 5 років і мати дозвіл на постійне місце проживання. Якщо навіть іноземець отримав ПМП, уклавши шлюб з громадянином ЧР менш, ніж 5 років тому, то статус резидента він, на жаль, не отримає. Потрібно мати також фінансові засоби – ті ж 168 тисяч крон чеських на рахунок. Ну й, звісно, заповнену заяву, фотокартки й паспорт. Статус резидента позначається відповідною наклейкою до закордонного паспорта.

Хоча заявки на статус резидента ЄС вже приймаються, сам процес його набуття і дії поки що нечіткий. Скажімо, міністерство праці та соціальних справ висловило застереження, що громадяни третіх країн – резиденти ЄС – можуть отримати більше прав у старих європейських країнах (ЄУ-15), ніж чеські громадяни. Особливо це стосується умов працевлаштування: мовляв, чеські громадяни в Німеччині не можуть мати більше обмежень, ніж громадяни третіх країн, нехай навіть вони будуть резидентами.

Радіти поки що нема чому

Щоб урядовці Чеської Республіки йшли іноземцям назустріч – справа не надто ймовірна, тому наразі висновки від нововведень робити рано. Хоча наприкінці січня – у лютому перед столичним управлінням поліції для іноземців юрбилися черги заявників (дві третини потенційних претендентів на “трвали побит” зареєстровано в Празі), слід ще почекати на повне затвердження змін до Закону, а також на реакцію “перших ластівок” – тих, кому нададуть дозвіл на ПМП за 5 років перебування, і тих, кому у такому дозволі буде відмовлено. Декотрі іноземці побоюються, що в реальності мало кому одразу так за 5 років вдасться отримати ПМП чи статус резидента: адже рішення залежить від конкретних урядовців в поліції, а права подавати апеляцію у цьому випадку, як і в багатьох інших “візових питаннях”, в іноземців немає. Поява перших “п’ятирічників” очікується на початку квітня цього року.